

Mas Anna och Bäck Karin

I Åsens fäbodrar bodde de grannar, Mas Anna från Bengtsarvet och Bäck Karin från Bodarna. Mas Anna bodde i den nedre av Matsgårdarna medan Bäck Karins fäbodstuga, Busgården, stod där nu överste Clarence Jonsson byggt sig en stuga. Den ena, Mas Anna, hade en egenskap och Bäck Karin en tro, som gör att de båda kommer i åtanke för årets krönika.

Mas Anna var vad man kallar "synsk" eller med ett mera tidsmässigt ord, fjärrskådare. Den egenskapen försökte hon efter bästa förmåga att dölja, att vara avvikande, inom vilket området det än gäller, har i alla tider haft sina konsekvenser. Det må sedan gälla levnadssätt, tro eller uppträdande. Men det är lätt att glömma sig och det gjorde också Mas Anna ibland. En dag när hon satt och trampade spinnrocken stannade hon plötsligt upp, fick ett frånvarande uttryck och verkade befinna sig långt borta med tankarna. Efter ett tag satte hon igång spinnrocken igen och sade att nu hade konungen dött. I tidningen som kom några dagar senare kunde man läsa att Oskar II avlidit. Datum och klockslag var detsamma som när Anna talade om det.

Men ibland kunde det vara knepigt att vara tyst, det kunde till och med vara nödvändigt att ta till orda. En höst var Mas Anders, som Anna var moster till, i Garberg. Han råkade hugga sig i foten så pass illa att han ansåg det vara svårt att ta sig hem till Sollerön. Ensam var han också i fäboden. Nästa morgon dök hans far, Mas Niss, upp: "Jo Anna sa att det hänt dig nånting så det var bäst jag for hit."

Mas Anna höll noga på gamla seder och bruk, således var hon mycket

Fr v Mas Anna, Bäck Karin och Mas Margit. Foto: Elly Ivarsson, Lidingö. 1918.

noga med att fåren öronmärktes på Botvid-dagen. Den dagen kände de ingen smärta. Likaså "nylåvå" (sly) som togs bort på den magiska Botvid-dagen växte inte igen.

Granne till Masgården i Åsen låg Busgården där Bus Olof från Bodarna bodde med sin familj. Tre barn hade Bus Olof och hans hustru fått, två dog som barn och kvar fanns en son som också fått namnet Olof. Denne var mycket kort till växten, skulle väl närmast kunna betrakats som dvärg. Han kallades allmänt för Lilla Olle. Bus Olof förstod att släktets fortbestånd stod på spel, för en karl som var så exceptionellt liten var det väl nära nog en omöjlighet att få sig en hustru. Men gamle Bus Olof fann på råd. Han visste vilken makt penningen har och erbjöd Bäck Karin från Bråmåbo femtio kronor om hon ville bli Lilla Olles hustru. Det var en ansevärd summa pengar på den tiden och att dess-

utom bli gift med en ”gosgåss” var inte heller att förakta. Så Bäck Karin antog anbudet.

Någon välsignelse med de pengarna blev det inte. Inga barn föddes och efter en tid upptäckte Karin att någon stulit de femtio kronorna. Hon begav sig då till Leksand och tog kontakt med en ”klok gubbe” för att få reda på vem som var tjuven. Hon omtalade vad som hänt och leksandskarlen tog då och satte en kittel med vatten över elden i den öppna spisen. När vattnet började sjuda och bubbla fick Karin tillsägelse att se ner i vattnet. Där framträdde en kvinna från en av granngårdarna i Bodarna. Bäck Karin kunde åka hem vetande vem som var tjuven. Hon hade förresten misstänkt den kärringen hela tiden.

Karl Nilsson